

INFORMACIJA APIE VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ BEI NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TEIKIAMĄ PAGALBĄ NUO NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS

BŪTINOJI MEDICINOS PAGALBA

Asmenys, nukentėję nuo nusikalstamų veikų, skubiais atvejais dėl būtinosios medicinos pagalbos gali kreiptis į artimiausią tuo metu dirbančią asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir jos specialistus, kitais atvejais – į savo pasirinktą pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią gydytoją (šeimoms gydytoją, vidaus ligų gydytoją arba vaikų ligų gydytoją).

Būtinąją medicinos pagalbą nemokamai teikiama ir asmenims, neapsidraudusiems privalomuoju sveikatos draudimu, užsienio šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės.

Artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą gali nurodyti ikiteisminio tyrimo pareigūnas.

PIRMINĖ IR ANTRINĖ VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA

Pirminė teisinė pagalba apima teisinės informacijos ir teisinių konsultacijų teikimą bei dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, rengimą. Šią pagalbą, neatsižvelgiant į turimą turtą ir gaunamas pajamas, nemokamai gali gauti visi Lietuvoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse gyvenantys asmenys. Dėl pirminės teisinės pagalbos suteikimo asmenys turi kreiptis į savivaldybę pagal savo deklaruotą gyvenamąją vietą (jei tokios neturi, – į savivaldybę, kurioje gyvena). Pirminę teisinę pagalbą teikiančių specialistų kontaktiniai duomenys nurodyti interneto tinklalapyje www.teisinepagalba.lt/lt/pirmine/tm/asarasas/.

Jeigu nukentėjusiajam baudžiamojoje byloje reikalinga advokato pagalba, jis gali kreiptis dėl **antrinės teisinės pagalbos** suteikimo. Antrinė teisinė pagalba apima procesinių dokumentų rengimą, gynybą ir atstovavimą bylose, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimą išankstinio ginčų sprendimo ne teisme institucijose ir bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo priima **Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba** (*Odminių g. 3, Vilnius, tel. 8 700 00 211*). Antrinė teisinė pagalba gali būti teikiama įvertinus asmens turtą ir pajamas arba neatsižvelgiant į šiuos kriterijus. Jeigu nukentėjusiajam baudžiamojoje byloje reikalinga advokato pagalba parengti ieškinį dėl nusikaltimo atsiradusios žalos atlyginimo ir atstovauti byloje nagrinėjant tokį ieškinį, antrinė teisinė pagalba teikiama neatsižvelgiant į asmens turtą ir pajamas. Jeigu nukentėjusysis siekia gauti antrinę teisinę pagalbą visoje baudžiamojoje byloje, įvertinama, ar jo turtas ir pajamos neviršija nustatytų turto ir pajamų lygių (juos galima rasti interneto tinklalapyje www.teisinepagalba.lt/lt/antrine/tm/skaiciuokle/), arba nustatoma, ar nukentėjusysis atitinka kitus teisės gauti antrinę teisinę pagalbą neatsižvelgiant į turtą ir pajamas kriterijus (pavyzdžiui, jam paskirta socialinė pašalpa, nustatytas sunkus neįgalumo lygis arba jis pripažintas nedarbingu).

SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMAS

Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas numato galimybę nuo smurtinių nusikaltimų nukentėjusiems asmenims pasibaigus baudžiamajam procesui gauti žalos kompensavimą, jei šios žalos neatlygino kaltininkas. Dalis žalos gali būti kompensuojama avansu dar iki baudžiamojo proceso pabaigos. Nukentėjęs asmuo turi pateikti nustatytos formos prašymą arba per Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą, arba tiesiogiai Teisingumo ministerijai ir pridėti prašymuose nurodytus dokumentus.

Maksimalūs kompensacijų dydžiai: turtinė žala dėl gyvybės atėmimo – iki 100 MGL, neturtinė žala – iki 120 MGL; turtinė žala dėl sunkaus sveikatos sutrikdymo arba dėl žalos nepilnamečiui – iki 80 MGL, neturtinė žala – iki 100 MGL; turtinė žala dėl kito smurtinio nusikaltimo – iki 60 MGL, neturtinė žala – iki 80 MGL.

Prašymų formos skelbiamos interneto tinklalapyje <http://www.tm.lt/paslaugos/prasymai>.

SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PAGALBA

Pagalbą nukentėjusiems asmenims taip pat teikia savivaldybių institucijos ir nevyriausybinės organizacijos. Jos teikia apgyvendinimo paslaugas, psichologinę ir kitą pagalbą.

Išsami informacija apie pagalbą nukentėjusiems teikiančias institucijas savivaldybėse: http://www.tm.lt/dok/sarasas_pagalba_nukentejusiems.pdf

Vertingos informacijos asmenims, patyrusiems smurtą, galima rasti ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto tinklalapyje <http://www.policija.lt/index.php?id=14172>.